

Titel: Kapitel 5.

Citation: "Kapitel 5.", i *1915/1916: Lovforslag*. Onlineudgave fra Lovforarbejder:
<https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r27-shoot-chptrd1e1829/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: 1915/1916: Lovforslag

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

§ 58.

Ved Anordning gives der en Instruks for Stævningsmænd.

Enhver Stævningsmand afgiver til vedkommende Retsformand eller Underretsdommer en højtidelig Erklæring om, at han med Troskab og Samvittighedsfuldhed vil opfylde de Pligter, der påhviler ham efter nærværende Lov og den ham meddelte Instruks. Formen for denne Erklæring fastsættes af Justitsministeren. Dommeren i Retskredsen har at vejlede Stævningsmændene med Hensyn til deres Pligter.

§ 59.

Det underordnede Personale ved Højesterets, Landsretternes, Sø- og Handelsrettens og Københavns Byrets Skriverkontorer ansættes af vedkommende Rets Formand.

Kapitel 5.

Tilfælde, hvor Rettens Personer skal eller kan vige deres Sæde.

§ 60.

Ingen maa handle som Dommer i en Sag, naar han

- 1) selv er Part i Sagen eller er interesseret i dens Udfald eller, hvis det er en Straffesag, er forurettet ved Forbrydelsen;
- 2) er beslægtet eller besvogret med nogen af Parterne i en borgerlig Sag eller med Sigtede i en Straffesag i op- eller nedstigende Linie eller i Sidelinien saa nær som Søkendebørn eller er en af Parternes eller Sigtedes Ægtefælle, Væрге, Kurator, Adoptiv- eller Plejefader, Adoptiv- eller Plejesøn;
- 3) er gift med eller beslægtet eller besvogret i op- eller nedstigende Linie eller beslægtet i Sidelinien saa nær som Søkende med nogen i en borgerlig Sag optrædende Sagfører eller anden Rettergangsfuldmægtig for en af Parterne eller med den forurettede i en Straffesag eller dennes Rettergangsfuldmægtig eller med nogen i en saadan Sag optrædende offentlig Anklager eller Politiembedsmand eller Forsvarer for Sigtede;
- 4) har aflagt Vidnesbyrd eller været Syns- eller Skensmand i Sagen eller har handlet i den, hvis det er en borgerlig Sag, som Sagfører eller i øvrigt som Rettergangsfuldmægtig for nogen af Parterne, og hvis det er en Straffesag, som Politiembedsmand, offentlig Anklager, Forsvarer eller Rettergangsfuldmægtig for den forurettede;
- 5) har handlet i Sagen i den underordnede Instans som Dommer eller, hvis det er en Straffesag, som Nævning.

Den Omstændighed, at Dommeren, fordi flere Embedsvirksomheder er forenede i hans Person, tidligere af den Grund har haft med Sagen at gøre, medfører ikke Inhabilitet, naar der ikke efter de foreliggende Omstændigheder er Grund til at antage, at han har nogen særegen Interesse i Sagens Udfald.

§ 61.

I de i foregaaende Paragraf omhandlede Tilfælde er Dommeren, hvis han er Enkeltdommer, pligtig efter Kendelse, afsagt af ham selv, at vige sit Sæde. Beklæder han Retten i Forening med andre Dommere, er han pligtig at gøre Retten Meddelelse om de Omstændigheder, som ifølge foregaaende Paragraf formenes at medføre hans

Inhabilitet, ligesom ethvert andet Medlem af Retten, der maatte være bekendt med saadanne Omstændigheder, er berettiget og forpligtet til at rejse Spørgsmaal derom, hvorefter Afgørelse træffes ved Kendelse af Retten, uden at han selv er udelukket fra at deltage i Paakendelsen af Spørgsmaalet.

§ 62.

Parterne kan ikke blot fordrø, at en Dommer skal vige sit Sæde i de i § 60 angivne Tilfælde, men enhver af dem kan fremsætte Indsigelse mod, at en Dommer beklæder Retten, naar andre Omstændigheder foreligger, som er egnede til at vække Tvivl om hans fuldstændige Upartiskhed. I Tilfælde af den sidstnævnte Beskaffenhed kan ogsaa Dommeren selv, naar han frygter for, at Parterne ej kan have fuld Tillid til ham, vige sit Sæde, selv om ingen Indsigelse mod ham fremsættes. Beklædes Retten af flere Dommere, kan enhver af disse rejse det Spørgsmaal, om nogen af Rettens Medlemmer paa Grund af Omstændigheder af heromhandlede Art bør fratræde.

De Spørgsmaal, som maatte opstaa i Henhold til nærværende Paragraf, afgøres paa samme Maade, som i § 61 er bestemt med Hensyn til de i § 60 omhandlede Tilfælde.

§ 63.

Spørgsmaalet om en Dommers Fratræden, der, naar det rejses af en af Parterne, i borgerlige Sager i processuel Henseende behandles som andre Formalitetsindsigelser, bør saa vidt muligt rejses før den mundtlige Forhandlings Begyndelse. Det kan afgøres, uden at Parterne har haft Adgang til at ytre sig derom.

§ 64.

Kendelser, hvorved en Enkeltdommer erklærer at ville vige sit Sæde, eller hvorved det paalægges en Dommer i en Kollegialret at vige sit Sæde, er ikke Genstand for Anke eller Kære. Imod Kendelser, hvorved Indsigelser mod en Dommers Habilitet forkastes, kan Kæremaal rejses. Naar det straks forlanges, kan i denne Anledning en kort Udsættelse af Sagen tilstaa.

§ 65.

Fra det Øjeblik, da Retskendelse for, at en Dommer skal vige sit Sæde, er afsagt, er denne Dommer kun berettiget til at foretage saadanne Handlinger i Sagen, som ej kan opsættes.

§ 66.

De om Dommere givne Forskrifter finder ogsaa Anvendelse paa Retsskrivere og Retsvidner. Afgørelsen af Habilitetsspørgsmaalet træffes af Retten.

§ 67.

En Stævningsmand maa ikke foretage eller deltage i en Forretning, naar nogen af Parterne er hans Ægtefælle eller beslægtet eller besvogret med ham i lige eller nedstigende Linie eller i første Sidelinie, eller han selv er Part i Sagen eller er interesseret i dens Udfald.

*Andet Afsnit.***Nævnings Kaldelse.***Kapitel 6.***Almindelige Bestemmelser.**

§ 68.

For hvert Aar, regnet fra 1. Juni til 31. Maj, vælges for hver Nævningskreds et Antal Personer til at udføre Nævningehvervet. Blandt disse udtages Nævningerne for det enkelte Ting ved Lodtrækning, og blandt de saaledes udtagne atter Nævningerne for den enkelte Sag, ligeledes ved Lodtrækning.

Ved Nævningskreds forstås den Del af en Landsretskreds, som i Henhold til § 11 er henlagt til samme Landsretstingsted.

§ 69.

Til Nævning kan med de af §§ 70 og 71 følgende Undtagelser kaldes enhver Mand eller Kvinde, som har Valgret til Folketinget, medmindre den paagældende paa Grund af legemlige Mangler eller utilstrækkeligt Kendskab til det danske Sprog er ude af Stand til at fyldestgøre en Nævnings Pligter.

§ 70.

Udelukkede fra at være Nævninger er: Ministre, Departementschefer samt ligestillede Embedsmænd i Centraladministrationen, Medlemmer af Højesteret samt Dommere i Landsretterne og Underretterne, Formand og Næstformand i Sø- og Handelsretten, offentlige Anklagere, Overøvrigheder, Politiets Embeds- og Bestillingsmænd, Folkekirkens og de anerkendte Trossamfunds Gejstlige.

§ 71.

Følgende Personer kan begære sig fritagne for Nævningehvervet:

- 1) Rigsdagsmænd og Rigsdagens Tjenestemænd, medens Rigsdagen er samlet,
- 2) Tjenstgørende Militærpersoner, dog derunder ikke indbefattet de ved Bornholms Væbning ansatte,
- 3) Told- og Postvæsenets Embeds- og Bestillingsmænd, faste Brandfolk, saavel som de ved Jernbaner og Telegrafer samt Telefoner ansatte Personer,
- 4) Læger, som ikke holder Hjælpelæge, og Fødselshjælperker,
- 5) Apotekere, der driver deres Næring uden Hjælp af en farmaceutisk Kandidat,
- 6) Lodser,
- 7) eksaminerede Kedelpassere ved de det offentlige Tilsyn underkastede Dampkedler,
- 8) de, som inden Nævningeaarets Begyndelse fylder 65 Aar,
- 9) de, som paa Grund af deres Helbredstilstand eller Erhvervs- eller Familieforhold ikke uden Fare for deres Velfærd kan opfylde Nævningepligten,
- 10) de, som har fæstet Bopæl i en anden Nævningskreds.